

Participativní rozpočtování aneb když o projektech rozhodují občané

22.9.2022 - Klára Sýkorová | INFOPROFI GROUP s.r.o.

Nechat občany rozhodovat o části rozpočtu se vyplácí. Participativní rozpočtování je nejen skvělý způsob, jak zlepšit komunikaci mezi radnicí a občany, ale je možné dosáhnout i spravedlivějšího rozdělování veřejných zdrojů a dát šanci projektům, které jsou pro lidi skutečně důležité.

Představte si, že byste o části rozpočtu pro své město mohli rozhodovat. V mnoha regionech je to přitom zcela normální. Říká se tomu participativní rozpočtování a poprvé se tento koncept objevil v roce 1989 v Brazílii. V té době se Brazílie nacházela v období přechodu z vojenské diktatury k demokracii a byly patrné obrovské rozdíly v kvalitě života. Jedna třetina obyvatel neměla ani přístup k tekoucí vodě, kanalizaci, zdravotním zařízením či kvalitnímu vzdělání. Proto se část rozpočtu oddělila a občané mohli rozhodovat o tom, co bude za peníze realizováno. Výsledky? 98 % obyvatel má díky tomu připojení ke kanalizaci, ve městě vzniklo 4krát více škol než v roce 1988 a podstatně se zvýšila i část rozpočtu pro zdravotní péči.

Dětská hřiště, lesní koupaliště nebo nové lavičky

Participativní rozpočtování se postupně rozšířilo i do ostatních kontinentů. Dnes je to Evropa, která drží rekord v celkovém počtu uskutečněných projektů v rámci participativních rozpočtů.

A ani Česká republika nezůstává pozadu. Čtyři roky takto rozhodují třeba lidé v Lanškrouně, kde díky nim vznikla dětská hřiště, přibýlo více laviček, byly opraveny schody nebo se vysázely stromy.

Podobnou cestou se vydal i Jablonec nad Nisou. Ročně je v Jablonci na projekty participativního rozpočtu vyhrazen zhruba milion korun, což podle Davida Mánka, náměstka jabloneckého primátora, není moc. Proto je zastáncem toho, aby se rozpočet navýšil alespoň na tři miliony. „*Je důležité občanům vyjít vstříc a realizovat projekty, které chtějí,*“ říká a dodává, že by rád do tohoto procesu zapojili i starší občany. „*Město musí sloužit i seniorům. My si mnohdy neuvědomíme, co starší člověk potřebuje. Mohou to být třeba lavičky, na kterých si starší člověk odpočine na cestě z nákupu.*“

I nedaleký [Liberec](#) využil tento koncept a nechal občany rozhodovat o projektech, které se budou realizovat. Liberečané rozhodli, že vznikne nové lesní koupaliště, upraví se cyklostezka, parky, vyhlídky, postaví se nová dětská hřiště a také odpočinkové molo a vysadí se květiny.